

Gjeren har betalt, og det saa meget mindre, som der jo i mange Tilfælde utvivlsomt i de senere Aar har fundet en Medsættelse Sted af Brugsafgiften, Forpagtningsafgiften, netop af Hensyn til de trykkende Tilstande for de paagældende Brugere.

Disse Mangler ved Lovforslaget, hvortil der endnu kunde føjes enkelte af mindre Betydning i formel Henseende, vilde selvfølgelig ikke forhindre mig i at stemme for dets Overgang til det andet Ting, dersom der ikke var andre og langt vægtigere Betænklichkeiten derved, og jeg maa da navnlig sige, at det forekommer mig, at et Lovforslag af den finansielle Betydning, som dette Forslag har, bortset fra de øvrige Tvivl, i alt Fald maatte være undergaaet en ganske anderledes indgaaende Drøftelse og Behandling i dette Ting, end Tilfældet har været, for man kunde vedtage det. Det drejer sig nemlig om et Beløb af mellem $3\frac{1}{2}$ og 4 Millioner Kr., som Statskassen skal give Afkald paa, men reelt turde det dreje sig om det dobbelte Beløb, thi jeg ser ikke Grund til at vente, at de paagældende Skatteydere ville blive bedre stillede i April end i Oktober, saa at, dersom det er nødvendigt at eftergive disse Skatter for Oktober, vil det ogsaa være nødvendigt at eftergive dem for April. Det vil derfor rimeligvis i alt blive 7 à 8 Millioner Kr., om hvilke det vil dreje sig. Men selv bortset deraf ser jeg ikke, hvorledes Statskassen skal kunne undvære et Beløb af 3—4 Millioner Kr. af den paaregnede Indtægt for indeværende Finansaar, og jeg anser det, efter hvad jeg har udviklet ved Finanslovens 1ste Behandling, for temmelig ugorligt uden videre at tage af Reserverholdningen og dække dette Beløb dermed. Jeg mener ogsaa, at man, inden man gik til at votere et saa stort Beløb til Bedste for nogle Samfundsklasser, maatte have større Klarhed over, hvorledes det paagældende Beløb paa anden Maade skal indkomme for Statskassen, og om ikke der derved opkommer en dobbelt Uretfærdighed, først ved at man kun frittager en Del af Borgerne for Erlæggelsen af direkte Skatter, medens de turde trykke ogsaa paa mange af dem, der ingen Frittagelse saa, og dernæst, ved at man for at erstatte dette Beløb formentlig vil komme til under en eller anden Form, paa en eller anden Maade, at paalægge Byrder, som maatte endogsaa væsentlig ville falde paa dem, der ikke saa nogen Lettelse derved. Men dertil kommer, at jeg, med al Anerkendelse af de vanskelige Forhold, hvori det danske Landbrug er stillet, ikke kan erkende det for godtgjort, at det er stædt i en saadan Nødstilstand, som efter min

Formening maatte være tilfælde, for at man skulde kunne gaa til et saadant Stridt som at eftergive Skatter i saa betydeligt Omfang. Der henvises til, at man i Thyerne gik til et lignende Stridt, men dog i et langt, langt mindre Omfang, end her er foreslaaet, og jeg har allerede over for dette bemærket, at Tilstanden i Thyerne virkelig var en absolut Nødstilstand for det danske Landbrug, en saadan Nødstilstand, at allerede Udredningen af Skatterne var uoverkommelig for en stor Mængde Gjendomme, at der var talrige Udpantninger for Skatterestancer, ja, at Statskassen maatte overtage Gjendomme, fordi de ikke saa sig i Stand til at udrede Skatterne. Noget saadant forekommer der mig ikke tilnærmelsesvis at være Tale om her. Jeg tror i det hele taget, at der foreligger lidet for lidt objektivt Grundlag til Vurdering af de Klager, som saa stærkt ere fremkomne fra Landbrugets Side, og jeg tror, at disse Klager efterhaanden endogaa have antaget en Skikkelse og et Omfang, som turde være Landbruget selv til lidet Gavn. Jeg kan saaledes ikke se rettere, end at, naar man paa staar og paa staar offentlig i Avisartikler, at Landejendommens Værdi er sunket til det halve, gør man visstnok ikke Landbruget en Tjeneste ved en saadan Paastand. Jeg kan ikke se rettere, end at det nærmest vil tjene til at nedbryde Landbrugets Kredit og gøre Prioritetshaverne højt betænkkelige ved Situationen. Jeg anser det derfor for meget heldigt, at der netop for nylig er fremkommen en Del Data, som paa det bestemteste bevise Urigtigheden af denne Paastand, og hvor betydelig overdreven den er, men som tillige, tror jeg, beviser, at det dog er tvivlsomt, om der er en saadan Nødstilstand i det danske Landbrug, at man behøver at gaa til en saa overordentlig Foranstaltning, som her er foreslaaet. Jeg sigter til de Oplysninger, som for et Par Uger siden fremkom i Stifternes Kreditforening om den Nedgang i Ejendommens Værdi, som havde vist sig ved de Salg af pantsatte Ejendomme, som vare foregaaede i Tiden fra 1ste April 1892, til 1ste Septbr. 1893. Det viste sig ganske vist da, at de Landejendomme paa over 1 Td. Hartkorn, der i dette Tidrum vare solgte, vare solgte for i Gennemsnit 27 pCt. mindre, end de i sin Tid vare takserede til, og Taksationen gaar tilbage til 1885 for nogles Vedkommende. Men det oplystes tillige, at de, den Gang de takseredes, utvivlsomt vare takserede for højt, og at man mente, de vare takserede 10 pCt. for højt, hvorefter Nedgangen i Virkeligheden vilde være 15—17 pCt. Endvidere oplystes det positive Faktum, som jeg tror, har sin store Betydning, at der i det